

4. Наумов В. Б. Право и Интернет: очерки теории и практики / В. Б. Наумов. – М.: Книжный дом «Университет», 2002. – 432 с.

5. Кобелев Ю. Авторское право и Интернет / Ю. Кобелев // Сборник материалов Всероссийской конференции «Право и Интернет: теория и практика». – М.: Российская академия государственной службы при правительстве РФ. – 2000. – С. 65-67.

6. Моисеева О. Применение авторского законодательства и законодательства о смежных правах при создании и использовании web-сайта в сети Интернет / О. Моисеева // Сборник материалов Всероссийской конференции «Право и Интернет: теория и практика». – М.: Российская академия государственной службы при правительстве РФ, 2000. – С. 71-73.

7. Семилетов С. И. Проблемы охраны авторских прав в российском секторе Интернета / С. И. Семилетов // Проблемы информатизации. – М., 2000. – № 3. – С. 52-59.

УДК 347.965.42:339(043.2)

Ходаковський Ю. В., адвокат,
м. Суми, Україна

СТАН ЛЕГАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВІДНОСИН ТОРГОВЕЛЬНОГО ПОСЕРЕДНИЦТВА: ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВИЙ АСПЕКТ

Тенденції сучасного розвитку національної економіки впливають на якість забезпечення цивільних відносин. Зокрема, це стосується відносин торговельного посередництва.

У юридичній літературі приділено увагу як окремим посередницьким договорам [1], так і комплексним проблемам регулювання посередницьких відносин у галузі цивільного [2] і господарського права [3]. Однак проблемні питання цивільно-правового забезпечення посередницьких відносини у галузі торгівлі чомусь не привернули належної уваги з боку науковців. Тож, метою цієї роботи є дослідження стану чинного цивільного законодавства, яке регулює відносини торговельного посередництва.

Аналіз сучасного цивільного законодавства свідчить про те, що посередницькі відносини у різних галузях суспільного життя, зокрема у галузі страхування, туризму, обігу цінних паперів тощо, здебільшого регулюються за допомогою правових норм ЦК України, якими урегульовано договори доручення і комісії, та норм ГК України, які регулюють агентські відносини (відносини комерційного посередництва).

Торговельна діяльність взагалі не регулюється окремим нормативно-правовим актом, тому посередницькі відносини у цій сфері не є

виключенням, і регулюються також за допомогою вищезазначених договорів.

На рівні підзаконних нормативно-правових актів урегульовано комісійні відносини в галузі торгівлі непродовольчими товарами, ювелірними виробами, транспортними засобами тощо. Це є свідченням того, що правові норми ЦК України, якими регулюється договір комісії, не можуть належним чином забезпечити комісійні відносини в усіх видах торговельної діяльності.

До того ж до посередницьких відносин застосовуються загальні положення ЦК України про надання послуг та загальні положення про зобов'язання і договори.

Отже, можна констатувати той факт, що посередницькі відносини, у тому числі і у торговельній галузі, регулюються за допомогою правових норм, які містяться у різних правових інститутах.

Аналіз судової практики свідчить про те, що регулювання одних і тих самих правовідносин за допомогою різних за своєю якістю та спрямованістю нормативно-правових актів ускладнює процес правозастосування. Зокрема, це стосується випадків, коли у сторін по справі виникали труднощі з визначенням процесуального статусу інших учасників процесу, а суди посередницькі відносини помилково визначали як представницькі [4]. Також негативно впливає на правозастосування відсутність у чинному законодавстві дефінітивної норми, яка б визначала поняття посередницької послуги, що змушує учасників цих відносин зміст та обсяг послуги посередника визначати на власний розсуд у договорі [5]. При розгляді судових справ це викликало певні труднощі у учасників процесу, зокрема, у встановленні факту надання послуги.

Подібний стан законодавства, що регулює досліджувані відносини, напевно є наслідком того, що з часом посередницькі відносини, і не лише у торговельній галузі, розвивалися як самостійні у формі певного виду підприємницької діяльності, але з боку законодавця спроб забезпечити ці відносини належною правовою базою майже не було. Тож, динаміка розвитку відносин торговельного посередництва на практиці є більш стрімкою і відповідні зміни у законодавстві не були проведені вчасно: жодний нормативно-правовий акт спеціальної спрямованості щодо посередницьких відносин за часів незалежності України так і не був прийнятий.

Видається, що вирішити наведену проблему можливо шляхом прийняття окремого нормативно-правового акту – Закону України «Про торговельне посередництво».

Вважаємо, що перспективи подальших досліджень вбачаються у розробці частини проекту зазначеного Закону, яким би було визначено поняття торговельного посередництва, коло учасників цих відносин, їх суб'єктивні права та юридичні обов'язки, юридична відповідальність у цій галузі, засоби та способи захисту прав суб'єктів правовідносин тощо.

Література

1. Колосов Р. В. Договір комісії та агентський договір у цивільному праві: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.03 / Руслан Віталійович Колосов. – Київ, 2004. – 23 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://avtoreferat.net/content/view/3378/45/>.

2. Васильєва В. А. Проблеми цивільно-правового регулювання відносин з надання посередницьких послуг: автореф. дис. ... доктора юрид. наук: 12.00.03 / Валентина Антонівна Васильєва. – Київ, 2006. – 33 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.lib.ua-ru.net/diss/cont/224150.html>.

3. Резнікова В. В. Теоретичні проблеми регулювання посередництва у сфері господарювання України: автореф. дис. ... доктора юрид. наук: 12.00.04 / Вікторія Вікторівна Резнікова. – Київ, 2011. – 30 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: univer.km.ua/page/s_39_30.doc.

4. Справа № 6-33516св13 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.reyestr.court.gov.ua>.

5. Справа № 6-28860ск13 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.reyestr.court.gov.ua>.

УДК 347.121.2

Штанько А. О., к.ю.н., докторант,
Національна академія прокуратури України, м. Київ, Україна

ПРИНЦИП ДОБРОСОВІСНОСТІ ЯК ПІДСТАВА ВИЗНАННЯ ПРАВА НА ЗАХИСТ ОКРЕМИМ СУБ'ЄКТИВНИМ ЦИВІЛЬНИМ ПРАВОМ

У цивілістиці право на захист здебільшого розглядається як правомочність суб'єктивного цивільного права, однак, незважаючи на це, поширення дедалі набуває позиція вчених, які вказують на його самостійний характер. Так, О. Є. Богданова, досліджуючи поняття та зміст права на захист суб'єктивних цивільних прав добросовісних учасників договірних відносин, вважає загалом обґрунтованою позицію вчених, які відстоюють ідею, щоб до суб'єктивного цивільного права включити право на захист як його елемент, хоча і визнає її дещо спірною та такою, що не повною мірою відповідає вимогам сьогодення. У свою чергу, вчена стверджує: право на захист за змістом має оцінюватися з позиції добросовісності управомоченої особи. Крім того, з урахуванням